

NGA WHAKAROHE.

KO te tino ruri o te whakapono ko te Paipera, otira i te mea kahore i rite tonu ta te tangata whakamaoritanga i te Paipera, ka whakapopotia e te Hahi nga whakaakoranga i tangohia mai nei i roto i te Paipera, a ka kii enei whakapopototanga hei whakapono ara ko nga Whakapono e Toru, ko ta nga Apotoro, ko ta Atanatiu, ko te Naïhia. E whakaae ana nga Hahi nunui i te ao ki enei Whakapono, otira he maha o enei Hahi e whakaae nei ki enei whakapono, i rereke nga whakaakoranga i o te Hahi o Ingarani na reira i tubituhia ai nga whakarohē, hei wehe mai i nga whakaakoranga a te Hahi o Ingarani, i o aua Hahi, a na konei hoki i kii ai enei Ture he Whakarohē nga whakaakoranga katoa a te Hahi. I tubituhia nga whakarohē o te Hahi o Ingarani hei whakabe i nga he o te Hahi o Roma, me nga he o etahi o nga Hahi, ara o nga Perotehana. Ko te tino tangata nana nga whakarohē i whakatakoto ko Karanama. No te tau 1628 ka whakamaia nga whakarohē e 39 e te Kingi, he ture hoki na te Hahi kia whakaae ona Minita ki nga whakarohē.

NGA WEHENGĀ O NGA WHAKAROHE.

E rima enei wehenga:—

1. **I te 1 ki te 5.** Ko nga whakaakoranga kaupapa o te whakapono i whakapopototia nei ki roto ki nga whakapono.

2. **I te 6 ki te 8.** Mo te tikanga o te whakapono, kei nga karaipiture nga mea katoa e ora ai te tangata, ko te ture nui tenei i whakatongia e te Rewhemeihana.

3. **I te 9 ki te 18.** Mo te tikanga o te whakapono o ia tangata o ia tangata, ara i whanau hara mai te tangata, heoi kia whanau hou ia.

4. **I te 19 ki te 26.** Mo te whakapono o te Hahi. Kei enei whakarohē nga tino tahe i rereke ai te Hahi o Ingarani i te Hahi o Roma.

5. **I te 27 ki te 39.** Mo te whakapono o te iwi, ara mo te tikanga o te mahi a te Hahi, a te Karaitiana hoki ki te kawanatanga.

E nga mema o te Hahi kei ngakau-kore koutou ki te korero i enei kupu whakamarama. Ko te tino putake i tuhia ai kia marama ai koe ki nga whakaakoranga a tou ake Hahi. He nui nga mea kaore i te matau a i runga i te kore matau, ka noho ratou i roto i te pouri a rokohanga mai e etahi atu whakaoranga e noho tahanga ana a roto o te ngakau a roto hoki o te hinengaro, te homaitanga i a ratou na whakaakoranga he hanga noa iho te urunga atu ki roto. Hei tuara enei whakamarama mou kia kaha ai koe ki te kaupare atu i nga whakaakoranga he e whakatakototia mai ana ki tou aroaro, hei rakau patu ranei mau i aua whakaakoranga. I muri atu i